

Pisteytysperusteet

1. Moneuden ongelma ja ehdotukset sen ratkaisemiseksi (15 pistettä)

-moneuden ongelma

-kompositionaalisuus ss. 11-14 (1 piste)

-epätarkkuus ss. 14-15 (1 piste)

-maksimaalisuus ss. 15-18 (1 piste)

-moneuden ongelma ss. 18-20 (3 pistettä)

-ratkaisuehdotuksia

-nihilismi ss. 21-22 (1½ pistettä)

-osittainen identtisyys ss. 22-23 (1½ pistettä)

-supervaluationismi ss. 23-24 (1½ pistettä)

-konstituutio vs. identiteetti ss. 24-25 (1½ pistettä)

-esitystapa, johdonmukaisuus ja filosofinen taju (3 pistettä)

2. Pahan ongelma ja sen ratkaisuyritykset (15 pistettä)

-pahan ongelma ss. 120-21 (3 pistettä)

-looginen vs. evidentialinen versio s. 120 (2 pistettä)

-ratkaisuyrityksiä

-paha kertoo hyvyyden luonteen ss. 121-22 (1 piste)

-paha hyvän välineenä ss. 122-23 (1 piste)

-paha on välttämätön hyvälle ss. 123-25 (1 piste)

-tahdonvapauspuolustus ss. 125-26 (2 pistettä)

-paha rangaistuksena ss. 126-27 (1 piste)

-paha ei ole (privaatio) ss. 127-28 (1 piste)

-esitystapa, johdonmukaisuus ja filosofinen taju (3 pistettä)

3a. Millaisia näkemyksiä ovat emotivismi ja preskriptivismi? Mitä ongelmia niihin liittyy?

1. molemmat näkemyksiä moraalisen tiedon luonteesta, moraalitieto ei kummankaan mukaan ole mahdollista – nonkognitivismi (0,5 p)
2. Russellin emotivismin mukaan moraaliarvostelmat ilmaisevat esittäjänsä tunteen tai toiveen (eivät siis raportoivat niitä). (0,5 p)
3. Stevensonin emotivismin mukaan moraaliarvostelma ilmaisee esittäjänsä asenteen ja pyrkii samalla vaikuttamaan kuulijoiden asenteisiin. (0,5 p)
4. Ongelma 1: Emotivismi ei selitä moraalisia kiistoja, koska toisistaan poikkeavat asenteet eivät sinänsä tuota ristiriitaa. (0,5 p)
5. emotivistien vastaus: ristiriidat liittyvät toimintatapoihin. (0,5 p)
6. Ongelma 2: Miten moraalikiistoihin voitaisiin löytää ratkaisuja? (0,5 p)
7. Haren preskriptivismin mukaan moraaliarvostelma sisältää käskyn, joka kohdistuu esittäjään itseensä. (0,5 p)
8. Vilpitön moraaliarvostelma sisältää esittäjänsä sitoumuksen toimia arvostelman mukaisesti. Sitä noudatetaan, ellei mikään estä. (0,5 p)
9. Ongelma 1: Ihmiset eivät todellisuudessa aina noudata esittämiään moraaliarvostelmia. (0,5 p)
10. Ongelma 2: Moraalista voidaan keskustella sitoutumatta arvostelmien totuuteen. (0,5 p)
11. Ongelma 3: Miten moraalinen ongelmanratkaisu on mahdollista? (0,5 p)

- 3b. Millaisia näkemyksiä ovat peloteteoria ja retributivismi? Millaisia ongelmia niihin liittyy?
12. Peloteteoria on seurauseettinen, eteenpäin suuntautuva teoria jonka tavoitteena on rikosten ennaltaehkäisy. (0,5 p)
 13. Yleinen pelotevaikutus. (0,5 p)
 14. Henkilökohtainen pelotevaikutus. (0,5 p)
 15. Eliminointivaikutus. (0,5 p)
 16. Ongelma 1: Ylisuuret rangaistukset. (0,5 p)
 17. Vastaus 1: Peloteteoriassa kokonaiskärsimyksen määrä ei ole suurempi kuin ilman rangaistusta. (0,5 p)
 18. Vastaus 2: Ei ole vaihtoehtoja tehokkaampaa rangaistuskeinoa. (0,5 p)
 19. Ongelma 2: Syyttömien rankaiseminen. (0,5 p)
 20. Vastaus: Syyttömien rankaisemisella on haluttu vaikutus vain, jos se ei ole yleisesti tiedossa. (0,5 p)
 21. Ongelma 3: Näkemys rikoksista laskelmointiin perustuvana ongelmallinen. (0,5 p)
 22. Ongelma 4: Voiko rankaiseminen olla puhtaasti eteenpäin suuntautuva eli prospektiivinen toimi? (0,5 p)
 23. Retributivismi on velvollisuuseettinen näkemys. Rangaistuksen oikeutus liittyy tehdyn teon hyvittämiseen. (0,5 p)
 24. Vahvan retributivismin (Kant) mukaan seurauksilla ei ole mitään merkitystä. Oikeudenmukaisuus vaatii aina, että rikoksesta rangaistaan. (0,5 p)
 25. Heikomman version mukaan vain rikokseen syyllistyneitä voidaan rangaista, mutta se ei ole pakollista, vaan lisäksi tarvitaan muita perusteita. (0,5 p)
 26. Proportionaalisuusvaatimuksen mukaan rangaistuksen ankaruus on suhteutettava teon vakavuuteen. (0,5 p)
 27. Ongelma proportionaalisuusvaatimuksessa: rikollinen ei voi kiinni jäädessään menettää enempää kuin hän voi voittaa jos ei jää kiinni. (0,5 p)
 28. Ongelma retributivismissä yleensä: seurauksilla ei ole mitään merkitystä. (0,5 p)
- Yleinen selkeys ja johdonmukaisuus (1 p.)

(Yhteensä 15 pistettä)

4a. Millainen on tiedollinen argumentti demokratiaa vastaan?

1. On olemassa yhteinen hyvä josta voi saada tietoa. (0,5 p)
2. Toisilla on enemmän tietoa yhteisestä hyvästä kuin toisilla. (0,5 p)
3. Poliittisesti tärkeiden päätösten tulee olla mahdollisimman suuressa määrin yhteisen hyvän mukaisia. (0,5 p)
4. Ne, joilla on enemmän tietoa yhteisesti hyvästä, kykenevät suuremmalla todennäköisyydellä tekemään yhteisen hyvän mukaisia päätöksiä. (0,5 p)
5. Niiden joilla on enemmän tietoa yhteisestä hyvästä tulee tehdä poliittisesti tärkeät päätökset. (0,5 p)
6. Demokratia on päätöksentekomenettely jossa kaikki voivat tasa-arvoisesti osallistua poliittisesti tärkeiden päätösten tekemiseen. (0,5 p)
7. Demokratia ei ole hyvä tapa tehdä päätöksiä. (0,5 p)

4b. Mikä on Condorcet'n juryteoreema? Mihin se liittyy?

8. Perustelu sille, että demokratiaan liittyvä enemmistöäänestys olisi hyvä tapa saada tietoa. (0,5 p)
9. Edellyttää vain kaksi vaihtoehtoa. (0,5 p)
10. Äänestäjän keskimääräinen todennäköisyys vastata oikein on yli 0.5. (0,5 p)
11. Tällaisten äänestäjien muodostaman ryhmän enemmistön todennäköisyys vastata oikein on suurempi kuin todennäköisyys sille, että yksityinen äänestäjä vastaa oikein. (0,5 p)
12. Ryhmän koon kasvaessa todennäköisyys kasvaa lähelle yhtä. (0,5 p)

13. Ongelma 1: Yleensä ajatellaan, että vähemmistöön jäävillä on oikeus säilyttää näkemyksensä. (0,5 p)
 14. Ongelma 2: Jos jäsenten keskimääräinen luotettavuus on alle 0.5, enemmistö on todennäköisemmin väärässä. (0,5 p)
 15. Ongelma 3: miten arvioida äänestäjien luotettavuutta? (0,5 p)
- 4c. Mitä erilaisia diskriminaation ulottuvuuksia voidaan erotella?
16. Syrjinnän määrittely: Syrjintä eli diskriminaatio on ihmisten tai ryhmien eriarvoista tai keskenään erilaista kohtelua. (0,5 p)
 17. Diskriminaatio on suoraa tai välitöntä, kun perustana olevat ominaisuudet otetaan tarkoituksellisesti ja avoimesti huomioon. (0,5 p)
 18. Diskriminaatio on epäsuoraa, jos toiminnan tavoiteltujen ja odotettavissa olevien seurauksien välillä vallitsee yhteys. (0,5 p)
 19. Suora diskriminaatio on (yleensä) tuomittavampaa kuin epäsuora. Mitä vahvempi yhteys, sitä vaikeampaa syrjintää on perustella. (0,5 p)
 20. Diskriminaatio kohdistuu toimintaan tai käytökseen, jos henkilö kykenee vaikuttamaan diskriminaation perustana oleviin piirteisiin. (0,5 p)
 21. Diskriminaatio kohdistuu henkilöön, jos hän ei pysty vaikuttamaan diskriminaation perustana oleviin piirteisiin. (0,5 p)
 22. Henkilöön kohdistuva diskriminaatio on (yleensä) tuomittavampaa kuin käytökseen tai toimintaan kohdistuva. (0,5 p)
 23. Diskriminaatio on tilastollista, kun jollakin havaittavalla henkilökohtaisella ominaisuudella A on selkeä mutta epätäydellinen vastaavuus ominaisuuden B kanssa, ja diskriminaatio perustuu A:han, koska sitä voidaan käyttää ilmaisemaan ominaisuutta B. (0,5 p)
 24. Diskriminaatio on yksilöityä, jos se perustuu suoraan ominaisuuteen B, tai A:han siten, että A:n ja B:n välillä on täydellinen vastaavuussuhde. (0,5 p)
 25. Tilastollinen diskriminaatio on yleensä tuomittavampaa kuin yksilöity. (0,5 p)

Yleinen selkeys ja johdonmukaisuus (2,5 p)
(Yhteensä 15 pistettä)